Kapittel 2. Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 52a og § 85.

§ 2-1. *Formål*

Dette kapitlet har til formål å sikre at områder med forurenset grunn ikke skal medføre uakseptabel helse- og miljørisiko i omgivelsene.

§ 2-2. *Virkeområde*

Dette kapitlet gjelder ved terrenginngrep i områder hvor det har vært virksomhet som kan ha forurenset grunnen, det finnes tilkjørte forurensede masser eller det av andre årsaker er grunn til å tro at det er forurenset grunn.

Dette kapitlet gjelder ikke for saker som omfattes av kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag.

Statens forurensningstilsyn kan i det enkelte tilfelle bestemme at dette kapitlet ikke skal gjelde for lokaliteter som ut fra spesielle forhold bør behandles av Statens forurensningstilsyn eller den Statens forurensningstilsyn bemyndiger.

§ 2-3. *Definisjoner*

I dette kapitlet menes med

a) *forurenset grunn:* grunn der konsentrasjonen av helse- eller miljøfarlige stoffer overstiger fastsatte normverdier, jf. vedlegg 1 til dette kapitlet, eller andre helse- og miljøfarlige stoffer som etter en risikovurdering må likestilles med disse. Grunn der konsentrasjonen av helse- eller miljøfarlige stoffer ikke overstiger lokalt naturlig bakgrunnsnivå i området der et terrenginngrep er planlagt gjennomført skal likevel ikke anses for forurenset. Reaktiv jord og berggrunn regnes som forurenset dersom ikke annet blir dokumentert.

b) *tiltakshaver:* den person eller foretak som terrenginngrepet utføres på vegne av og som er ansvarlig for at tiltaket blir utført i samsvar med myndighetskrav,

c) *terrenginngrep:* graving, planering, masseuttak, utfylling og andre inngrep som kan medføre skade eller ulempe ved at eksisterende forurensning spres eller gjøres mindre tilgjengelig for oppryddingstiltak,

d) *akseptkriterier:* beregnede konsentrasjoner av enkeltstoffer eller stoffgrupper i grunnen, som kan aksepteres på bakgrunn av en risikovurdering basert på planlagt bruk av eiendommen og stedspesifikke forhold for øvrig. Statens forurensningstilsyn kan fastsette retningslinjer for hvordan akseptkriteriene skal utarbeides.

§ 2-4. *Krav om undersøkelser*

Tiltakshaver skal vurdere om det er forurenset grunn i området der et terrenginngrep er planlagt gjennomført.

Dersom det er grunn til å tro at det er forurenset grunn i området, skal tiltakshaver sørge for at det blir utført nødvendige undersøkelser for å få klarlagt omfanget og betydningen av eventuell forurensning i grunnen. Undersøkelsene skal som minimum avklare om normverdier, jf. vedlegg 1 til dette kapitlet, er overskredet.

Dersom undersøkelsene viser at det er forurenset grunn, jf. § 2-3 bokstav a, kreves det ytterligere undersøkelser og vurderinger for å klargjøre eventuelle konflikter mellom miljøhensyn og brukerinteresser og behov for tiltak.

§ 2-5. *Krav til tiltak ved terrenginngrep i forurenset grunn*

Ved terrenginngrep i forurenset grunn plikter tiltakshaver å gjennomføre de tiltak som er nødvendige for å sikre:

a) at grunnen ikke lenger er forurenset eller at fastsatte akseptkriterier for eiendommen ikke overskrides,
b) at anleggsarbeidet, herunder oppgraving og disponering av forurenset masse, ikke medfører forurensningsspredning eller fare for skade på helse eller miljø.

For håndtering av masse som ikke disponeres på eiendommen, gjelder forurensningslovens bestemmelser..

§ 2-6. *Krav til tiltaksplan*

For forurenset grunn skal det utarbeides tiltaksplan.

Tiltaksplanen skal inneholde følgende punkter:

1) redegjørelse for de undersøkelser av forurensning i grunnen som er foretatt, jf. § 2-4,
2) redegjørelse for eventuelle akseptkriterier fastsatt etter § 2-5 bokstav a,
3) vurdering av risiko for forurensningsspredning under arbeidet som følge av terrenginngrepet, jf. § 2-5 bokstav b,
4) redegjørelse for hvilke tiltak som skal gjennomføres for å oppfylle kravene i § 2-5, samt tidsplan for gjennomføring,
5) redegjørelse for hvordan forurenset masse skal disponeres,
6) redegjørelse for hva som vil bli iverksatt av kontroll og overvåking under og etter terrenginngrepet, dersom det er behov for dette,
7) dokumentasjon for at tiltakene vil bli gjennomført av godkjente foretak, jf. forskrift 22. januar 1997 nr. 35 om godkjenning av foretak for ansvarsrett og foretak med særlig faglig kompetanse dersom det er stilt krav om dette, jf. § 2-7.

Tiltaksplanen skal sendes kommunen.

Dersom terrenginngrepet også krever melding eller søknad etter plan- og bygningsloven, skal tiltaksplanen sendes sammen med denne.

§ 2-7. *Krav til faglige kvalifikasjoner*

Kommunen kan bestemme at tiltakshaver ved gjennomføring av undersøkelser etter § 2-4 og utarbeidelse av tiltaksplan etter § 2-6, benytter foretak med særlig

faglig kompetanse. Statens forurensningstilsyn kan gi veiledning om og fastsette retningslinjer med kriterier for slik faglig kompetanse.

§ 2-8. *Godkjenning av tiltaksplan*

Tiltaksplanen skal godkjennes av kommunen.

Kommunens godkjenning fratar ikke tiltakshaver ansvaret for at tiltakene er tilstrekkelige i henhold til § 2-5.

Kommunen kan bestemme at tiltakshaver skal varsle naboer og eventuelle andre berørte om det planlagte terrenginngrepet.

Kommunens behandling av tiltaksplanen skal så langt det er mulig samordnes med behandlingen av saken etter plan- og bygningsloven.

§ 2-9. *Gjennomføring av tiltak, rapportering m.m.*

Tiltakshaver skal på ethvert tidspunkt kunne dokumentere at arbeidene skjer i samsvar med bestemmelser i dette kapitlet og med godkjent tiltaksplan. Eventuelle avvik fra tiltaksplanen skal godkjennes av kommunen.

Umiddelbart etter at tiltakene (med unntak for overvåking) er gjennomført, skal tiltakshaver rapportere til kommunen om gjennomføring av tiltakene i henhold til planen.

I saker hvor tiltaket ikke utgjør en fullstendig opprydning slik at det fortsatt er forurenset grunn på eiendommen, skal tiltakshaver sørge for at en heftelse om dette tinglyses på eiendommen.

Kommunen skal etter nærmere retningslinjer fra Statens forurensningstilsyn sørge for rapportering av data til et nasjonalt system for grunnforurensning. Tiltakshaver skal gi kommunen opplysninger som er nødvendige for denne rapporteringen. Kommunen kan gi bestemmelser om krav til tiltakshavers rapportering.

Tiltak som betinger eller innebærer overvåking i ettertid, må i tillegg rapporteres i samsvar med godkjent tiltaksplan, og når overvåking er avsluttet.

Er arbeid ikke satt i gang senest 3 år etter at tiltaksplanen er godkjent av kommunen, må ny tiltaksplan utarbeides og sendes kommunen. Det samme gjelder hvis arbeid innstilles i lengre tid enn 2 år.

§ 2-10. *Plikt til å stanse igangsatt terrenginngrep dersom det oppdages forurensning i grunnen*

Dersom det først oppdages forurensning i grunnen eller det oppstår mistanke om slik forurensning etter at terrenginngrepet er igangsatt, skal alt arbeid som kan utløse spredningsfare straks stanses. Tiltakshaver plikter da å gjennomføre undersøkelser i henhold til § 2-4. Dersom undersøkelsene viser at grunnen er forurenset, inntrer pliktene etter § 2-5 og § 2-6. Regelen om nabovarsel i § 2-8 gjelder tilsvarende.

Plikten til å stanse arbeidet etter denne bestemmelsen gjelder ikke tiltak som er nødvendige for å redusere eller stanse forurensning eller fare for dette.

§ 2-11. *Tilsyn og kontroll*

Kommunen fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet følges og kan i den forbindelse treffe enkeltvedtak etter bestemmelsene i forurensningsloven § 49 til § 51. Kommunen har også myndighet etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd, § 18, § 74, § 75 og § 76.

§ 2-12. *Gebyr*

Kommunen kan fastsette forskrift om gebyr for saksbehandling og kontroll. Gebyrene skal samlet ikke overstige kommunens kostnader.

Gebyret er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 2-13. *Fastsettelse av stoffer og normverdier*

Statens forurensningstilsyn kan endre og utvide listen i vedlegg 1 til dette kapitlet over helse- og miljøfarlige stoffer og normverdiene knyttet til disse.

.